

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ**

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.2/24446-2024

**ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ**

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (Կ-817-16.04.2024-SՀ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագիծը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքը՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

1. «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ Նախագիծ) 1-ին հոդվածով նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ, որի արդյունքում առկա են չհամարակալված պարբերություններ: Հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, համաձայն որի՝ օրենսդրական ակտերում հոդվածները բաժանվում են «մասեր» կոչվող միայն համարակալված պարբերությունների, առաջարկվում է Օրենսգրքի 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել մեկ պարբերությամբ:

2. Նախագծի 4-րդ հոդվածով նոր լրացվող 402.3-րդ հոդվածի վերնագիրն է՝ ֆինանսական հաստատության կամ հաշվետերերի և վերահսկող անձանց կողմից ֆինանսական հաշիվների վերաբերյալ տեղեկությունները տրամադրելու կանոնները խախտելը, մինչդեռ՝ նույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսվել է պատասխանատվություն հաշվետերերի և վերահսկող անձանց չբացահայտման մասին տեղեկություն չներկայացվելու համար, իսկ 5-րդ մասով՝ Միասնական հաշվետվողական ստանդարտով սահմանված պատշաճ ստուգման (ուսումնասիրության) ընթացակարգերը չպահպանելու համար: Հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասը, համաձայն որի, մասնավորապես՝ հոդվածների վերնագրերը համապատասխանում են հոդվածների բովանդակությանը, առաջարկվում է նոր լրացվող

402.3-րդ հոդվածի վերնագիրը և բովանդակությունը համապատասխանեցնել միմյանց:

3. Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսվող Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում նոր լրացվող 402.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Ֆինանսական հաստատության կողմից հաշվետերերի և վերահսկող անձանց ֆինանսական հաշիվների վերաբերյալ՝ Օրենսգրքի 443.4-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տեղեկությունները (այսուհետ սույն հոդվածում՝ տեղեկություն) հարկային մարմնին Օրենսգրքով սահմանված ժամկետում չտրամադրելու կամ այդ ժամկետից ուշ տրամադրելու դեպքում՝ յուրաքանչյուր չտրամադրված կամ Օրենսգրքով սահմանված ժամկետից ուշ տրամադրված տեղեկության համար ֆինանսական հաստատության նկատմամբ կիրառվում է տուգանքի տեսքով պատասխանատվության միջոց՝ «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

«Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքում նախատեսվում են միայն արդեն իսկ նշանակված տուգանքի գանձան վերաբերյալ ընթացակարգային կարգավորումներ և բացակայում են տուգանքի նշանակման կարգի չափի վերաբերյալ կարգավորումները:

Հաշվի առնելով, որ նոր լրացվող 402.3-րդ հոդվածը կարող է խնդրահարույց լինել Սահմանադրության 71-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, ինչպես նաև Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի 7-րդ հոդվածի տեսանկյունից՝ առաջարկվում է հարկային օրենսգրքում լրացվող 402.3-րդ հոդվածով նախատեսված խախտման յուրաքանչյուր դեպքի համար սահմանել տուգանքի համապատասխան չափեր:

Մասնավորապես՝ նշված հոդվածի 1-5-րդ մասերում «հաստատության նկատմամբ կիրառվում է տուգանքի տեսքով պատասխանատվության միջոց՝ «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքով սահմանված կարգով» բառերը փոխարինվել են 1-ին մասում՝ «հաստատությունից գանձվում է տուգանք՝ 500 հազար դրամի չափով» բառերով, 2-րդ մասում՝ «հաստատությունից գանձվում է տուգանք՝ 1 միլիոն դրամի չափով» բառերով, 3-րդ մասում՝ «հաստատությունից գանձվում է տուգանք՝ 1 միլիոն դրամի չափով» բառերով, 4-րդ մասում՝ «հաստատությունից գանձվում է տուգանք՝ 250 հազար դրամի չափով», 5-րդ մասում՝ «հաստատությունից գանձվում է տուգանք՝ 1 միլիոն դրամի չափով» բառերով:

4. Նախագծի 5-րդ հոդվածով նախատեսվող օրենսգրքում նոր լրացվող 443.3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ «Սույն գլխում կիրառվող հասկացություններն ունեն Ստանդարտով սահմանված նշանակությունը»: Միաժամանակ, նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքում նոր լրացվող 402.3-րդ հոդվածում արդեն իսկ օգտագործվում են «ֆինանսական հաստատություն», «հաշվետերեր», «վերահսկող անձ» և այլ հասկացություններ, որոնց բովանդակությունը բացահայտվում է միայն նախագծի 5-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքում նոր լրացվող 80.2-րդ գլխում: Հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ առաջարկվում է հոդվածով լրացվող 402.3-րդ հոդվածի 1-ին մասում օգտագործվող հասկացությունները բացահայտել, քանի որ նշված հասկացությունների բովանդակությունը բացահայտվում է միայն 5-րդ հոդվածով նախատեսվող օրենսգրքում նոր լրացվող 80.2-րդ գլխում:

Ըստ այդմ նշված հոդվածի 1-ին մասում «Ֆինանսական հաստատության» բառերը փոխարինվել են «Օրենսգրքի 80.2-րդ գլխով սահմանված ֆինանսական հաստատության (այսուհետ սույն հոդվածում՝ ֆինանսական հաստատություն)» բառերով, «հաշվետերերի և վերահսկող անձանց» բառերից հետո լրացվել են «(այսուհետ սույն հոդվածում՝ հաշվետերերի և վերահսկող անձանց) Օրենսգրքի 80.2-րդ գլխով սահմանված» բառերը, իսկ «ֆինանսական հաշիվների» բառերից հետո լրացվել են «(այսուհետ սույն հոդվածում՝ ֆինանսական հաշիվներ)» բառերը:

5. Նախագծի 4-րդ հոդվածով նոր լրացվող 402.3-րդ հոդվածում տուգանքների չափերի հստակեցման և դրա կիրառման նպատակով սահմանվել է, որ վերահսկողությունը իրականացնելու է ԿԲ՝ հարկային մարմնի կողմից տրված մեթոդական ցուցումների կամ ազդակների հիման վրա: Սահմանվել է, որ վերահսկողության ընթացակարգն ու մեթոդաբանությունը սահմանվում է հարկային մարմնի և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից համատեղ: Սահմանվել է նաև, այն դեպքերը, երբ նույն հոդվածով սահմանված տուգանքները չեն կիրառվի:

Ըստ այդմ առաջարկվում է 4-րդ հոդվածով լրացվող օրենսգրքի 402.3-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-9-րդ մասեր.

«6. Սույն հոդվածով սահմանված խախտումների դեպքում տուգանքները կիրառվում են Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից՝ «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

7. Սույն հոդվածով սահմանված դեպքերի նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը և հարկային մարմինը համատեղ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից՝ հարկային մարմնի կողմից տրված մեթոդական ցուցումների կամ ազդակների հիման վրա:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված վերահսկողության ընթացակարգն ու մեթոդաբանությունը սահմանվում է հարկային մարմնի և Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի համատեղ իրավական ակտով:

9. Սույն հոդվածով սահմանված խախտումների դեպքում տուգանքները չեն կիրառվում, եթե ֆինանսական հաստատությունը դրանք վերացրել է մինչև պատասխանատվության միջոցի վարույթ հարուցելը կամ խախտումը կրում է տեխնիկական բնույթ, որի չափանիշները կարող են սահմանվել սույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված մեթոդաբանությամբ:»:

6. Նախագծի 5-րդ հոդվածով Օրենսգրքում լրացվող նոր 80.2-րդ գլխի 443.3-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 2-րդ կետում առկա է վրիպակ «4-6» թվերի փոխարեն նշված է «5-7» թվերը: Օրենսգրքում լրացվող նոր 80.2-րդ գլխի 443.6-րդ հոդվածը բաղկացած է 6 մասերից:

Նույն հոդվածում հստակեցման նպատակով առաջարկվում է «Ամերիկայի միացյալ Նահանգների դոլարը կամ համարժեք Հայաստանի Հանրապետության դրամը կամ համարժեք արտարժույթը» արտահայտությունում «կամ» բառերից հետո լրացնել «դրան» բառերով:

7. Նախագծի 5-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքում նոր լրացվող 443.3-րդ հոդվածի 1-ին մասում նախատեսվել է՝ «Միասնական հաշվետվողական ստանդարտի և

դրա մեկնաբանության (այսուհետ սույն գլխում՝ Ստանդարտ): «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ «Նորմատիվ իրավական ակտում հաճախակի կիրառվող երկար արտահայտությունները նույն նորմատիվ իրավական ակտում կարող են սահմանվել կրճատ տարբերակով՝ իրավական ակտում առաջին իսկ կիրառումից հետո նախատեսելով կամ տվյալ արտահայտության սահմանումը, կամ փակագծերում նշելով կրճատ տարբերակը»: Ըստ այդմ առաջարկվում է «Միասնական հաշվետվողական ստանդարտ» բառերը նախագծի 5-րդ հոդվածով լրացվող 443"4-րդ հոդվածի 1-ին մասում փոխարինվել է «Ստանդարտ» բառով:

8. Օրենսգրքում լրացվող նոր 80.2-րդ գլխի 443.6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն. «4. Ֆինանսական հաստատությունը պարտավոր է ֆինանսական հաշիվ բացող կամ ֆինանսական հաշիվ ունեցող անձից ստանալ համաձայնություն սույն գլխով նախատեսված տեղեկությունները հարկային մարմին տրամադրելու վերաբերյալ:»:

Առաջարկվում է օրենսգրքով սահմանել, որ համաձայնությունը տրվելու է գրավոր ձևով:

9. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ ակտի ընդունման ժամկետ ապահովելու համար առաջարկվում է 7-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ մաս.

«3. Օրենսգրքի 402.3-րդ հոդվածի 8-րդ մասով սահմանվող դրույթների կիրարկումն ապահովող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտը հարկային մարմինը և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը սահմանում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ վեցամսյա ժամկետում:»:

Միաժամանակ, վերանայվել են 7-րդ հոդվածի մասերի համարակալումը:

10. Հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի դրույթները՝ առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ մասերում կիրառված «ենթաօրենսդրական ակտը» բառերն փոխարինել «ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտը» բառերով:

Հարգանքով՝

CSign

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ